

	Kapitel 14	
	<i>Döm inte din broder</i>	
14:1 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν.	1 Den som är svag i tron skall ni godta utan att sätta er till doms över olika uppfattningar.	Nu tar Paulus upp en fråga som var mycket debatterad vid den här tiden. Vad får man och vad får man inte äta? Han börjar med att beskriva hur vi ser på varandras trosuppfattning och att vi oavsett styrkan på tron inte ska döma varandra utifrån det. Vi ska heller inte döma varandra utifrån olika uppfattningar <i>"dialogismon"</i> . Det är viktigt här att belysa skillnaden mellan tro och liv. Tron är alltid kopplad till Herren som vi sedan ser i v 7. Det är den frälsande tron som är avgörande. Men ordet "tro" kan ju också uppfattas som "uppfattning" vilket kan innebära att ens liv och handling kan ge uppfattningen om att man ska leva på ett särskilt sätt med hänvisning till sin tro. Men detta har Paulus redan belyst i kap 13 där kopplingen mellan tro och liv behandlades. Om man nu har svårt att leva efter Pauli uppmaning från kap 13, kan det bero på att man är "svag i sin tro", att man helt enkelt sätter sitt levnadssätt före sin tro på Herren. Dessa ska inte föraktas, menar Paulus. De ska godtas. Vi ska inte döma en människa beroende på om hon har en svag tro eller en stark tro. Det handlar om att älska sin medmänniska Kap 13:8 samt att leva värdig genom att ikläda oss Kristus i våra liv kap 13:13-14.
14:2 ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει.	2 Den enes tro tillåter honom att äta vad som helst, medan den som är svag i tron bara äter grönsaker.	Paulus är tydlig med att vår tro på Herren innebär friheten att äta vad som helst. Allt är ju skapat av Gud. Men i Apg 15:29 beslöt man i första kyrkomötet i Jerusalem: "att ni avhåller er från kött som offrats till avgudar, blod, kött från kvävda djur och otukt." Detta skulle gälla för hednakristna, men vi ser i detta brev att Paulus själv inte förespråkar det alls. Om han gjort det skulle han inte skriva som han gör här: "äta vad som helst" vilket också måste innefatta avgudakött och blod samt kött i motsats till att bara äta grönsaker. Det fanns de som var osäkra i förhållandet till tro och liv, som uppfattade levnadssätt som uttryck för tron. Det här var frågor som Paulus i sina brev framhöll tydligt. Hur ska vi som kristna leva våra liv? Vad är rätt levnadssätt och vad är falskt? Det här har Paulus redan tidigare behandlat, nu går han in för att peka på att oavsett om vi i våra levnadssätt tolkar in tron i det som kan uppfattas vara rätt att inte äta kött, så menar Paulus att inte är rätt synsätt i förhållande till tron, men att även om man uppfattar det så ska man inte dömas av andra som är mer klara över att det levnadssättet inte har med den frälsande tron att göra. Samtidigt hade Paulus säkert i baktanke den hellenistiska tron som skilde mellan köttsligt och andligt, även om han inte går in på det här, det fanns ändå i bakgrunden.

14:3 ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω, ὁ δὲ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω, ὁ θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο.	3 Den som vågar äta skall inte förakta den som inte gör det; den som inte vågar äta skall inte döma den som vågar, Gud har ju godtagit honom.	Att äta kött var självklart för Paulus som inte själv följde kyrkomötets beslut för hedningar. Han var ju jude och borde i sitt levnadssätt ha följt den judiska kulturen, men det gjorde han inte och beskriver det i detta brev liksom i sina övriga brev om friheten i Kristus, befrielsen från lagens krav. Det var ju lagen som föreskrev principer för vad man fick och inte fick äta. Lagen är lagd under Kristus. Paulus skriver i Gal 3:13 "Kristus har friköpt oss från lagens förbannelse" och i Rom 10:5 tar han upp samma sak: "Kristus är slutet på lagen så att var och en som tror kan bli rättfärdig." Gud godtar oss genom vår tro på Kristus, svag som stark. Gud godtar oss inte efter vad vi äter eller inte äter. Maten har inte med frälsningen att göra. Vad man anser sig inte kunna äta beroende på hur man kopplar ihop sin tron med sitt liv, har inte med den tro som Gud godtar. Men om någon ändå gör den kopplingen vill Paulus peka på att det är inget skäl för någon att döma. Friheten i Kristus är ändå det viktigaste och därför klagar Paulus på Petrus i Gal 2:12-14 när Petrus drog sig undan från hedniskt levnadsätt vad gällde maten när det kom några judekristna som höll fast vid kyrkomötets beslut. Uppenbarligen gjorde alltså inte Petrus som kyrkomötet hade beslutat själv utan i sitt levnadssätt gjorde han som Gud hade uppmanat honom till i Apg 10:15 "Vad Gud har gjort rent skall du inte göra orent." Det handlade om rätten att äta kött av alla slag.
14:4 οὐ τίς εἴ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει· σταθήσεται δέ, δυνατεῖ γὰρ ὁ κύριος στήσαι αὐτόν.	4 Vad har du för rätt att döma den som är i en annans tjänst? Om han står eller faller angår bara hans egen herre. Men han faller inte, ty Herren är stark nog att hålla honom upprätt.	Att döma andra har vi inte rätt till. Här använder Paulus bilden av en slav och kopplar slavtanken i förhållande till Kristus. Kristus är vår herre och vi står under Honom. Det är därför endast Kristus som har rätt att döma. Men tanken på svaghet leder ofta till att man tror sig göra rätt genom att tvinga någon i sin svaghet att övertygas efter den starkes rätta uppfattning. Så är det inte, menar Paulus. Låt de svaga behålla sin övertygelse för de står under sin Herre Jesus Kristus och Han ger kraft till dem att de inte ska falla. Det är förhållandet till Kristus Paulus hela tiden återkommer till och slutsatsen kommer i v 8. "Vare sig vi lever eller dör tillhör vi alltså Herren."
14:5 Ὅς μὲν [γὰρ] κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν· ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῷ πληροφορεῖσθω.	5 Den ene gör skillnad på dagar; för den andre är de alla likvärdiga. Var och en skall vara fast i sin övertygelse.	Paulus tar upp ett exempel till som handlar om de som ansåg att vissa dagar hade större betydelse eller helighet än andra. Så gör han också i Gal 4:10. Detta kan vara antingen från den judiska festkalendern eller från astrologin som var populär vid denna tid där vissa dagar ansågs mer gynnsamma än andra. Varken här eller i Galaterbrevet skriver Paulus om att det är fel på något vis, det förutsätts bara. Här pekar Paulus på att det inte spelar någon roll egentligen vad man tycker, om det man tycker stämmer överens med tron på Kristus, så spelar själva övertygelsen ingen

		roll. På så sätt skulle man kunna säga att Paulus nollställer tron på astrologin, horoskop och annat. Det finns inga särskilda dagar som spelar någon roll i ens liv. Stjärntecken och annat har ingen som helst betydelse. Det avgörande handlar om ens egen uppfattning. Tron på något sådant är fullständigt värdelöst, men man får behålla sin uppfattning. Den kan bara försvaga eftersom den tron i praktiken är funktionslös, men det Paulus vill säga är att man får behålla den. det avgörande handlar istället om förhållandet till Kristus.
14:6 ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίῳ φρονεῖ· καὶ ὁ ἐσθίων κυρίῳ ἐσθίει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων κυρίῳ οὐκ ἐσθίει καὶ εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ.	6 Den som alltid tänker på vad det är för dag gör det för Herren. Och den som äter gör det för Herren; han tackar ju Gud. Den som inte äter avstår med tanke på Herren, och han tackar också Gud.	Här kommer det praktiska levernet in. Om man tror att någon dag har särskild betydelse p g a hur månen och stjärnorna står på himlen, men att tron på Herren är det avgörande, då blir det praktiska livet utan betydelse eftersom det är Herren som är det avgörande. Tänker man att en särskild dag har betydelse, men man gör det för Herren, då är det förhållandet till Herren som är det avgörande. Om man avstår från att äta något, som t ex kött, och man gör det för Herren så är det förhållande till Herren som är det avgörande. Tvärtom blir det fel, Herren måste alltid komma i första rummet. I praktiken innebär det att varken särskilda dagar, stjärntecken eller mat har någon betydelse i sig, de utgör ingen som helst skillnad när Herren får komma i första rummet. Det är förhållandet till Herren som Paulus vill trycka på, allt är ju skapat av Gud och Gud har lagt hela skapelsen under Kristus, hela lagen, dagar och stunder, fester, stjärnor och deras plats på himlen, grönsaker och kött, allt ligger under Kristus. Därför spelar dagar och mat ingen roll, det avgörande handlar om förhållandet i tron på Kristus.
14:7 οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει·	7 Ty ingen av oss lever för sin egen skull, och ingen dör för sin egen skull.	Vi äger inte våra liv, vi lever inte för vår egen skull, inte ens döden äger vi och dör för vår egen skull. Vi hör alltid samman med Kristus. I varje stund av våra liv och i dödens stund tillhör vi Kristus. Det spelar ingen roll om vi lever våra liv för att göra rätt eller gott, det finns inget i våra liv som kan skilja oss från den som av Gud har gjorts till vår Herre, Jesus Kristus. Tanken att vi till fullo tillhör Kristus, vare sig hur vi lever eller tror är genomgripande hos Paulus. Det handlar inte om oss och våra liv, det handlar om Kristus. Hela livets mening har med Kristus att göra hela tiden. Det finns inget undantag. Det är ju också därför Kristus är den som ska döma oss på den yttersta dagen. Kristus är den ende som har rätten att döma. Tanken på förhållandet slav – Herre finns med i bakgrunden. Det vanliga var att slavar hade det ganska bra, men det berodde på om deras herre var god. I romarriket fram till 300 e.kr kunde slavar straffas, ges bort eller säljas t ex som gladiatorer, de kunde också, om de gjorde uppror eller något som att stjäla, dödas av sin herre ganska godtyckligt.

		Men på 300-talet e.Kr. infördes en del lagar som förbjöd de hårdaste straffen för olydiga och/eller förrymda slavar. Det blev till exempel förbjudet för husbonden att medvetet döda en slav. men vi måste ha i åtanke att bilden av en slav under sin herre, använder Paulus endast som en bild, ordet slav använde Paulus inte medvetet utan endast uttrycket "den som är i en annans tjänst". Det har att göra med den grundläggande tanken på att vi människor är fria. Vårt förhållande till Kristus är inte ett slav – herre förhållande, det är att vara fri och fritt underställa sig den Herre som hela skapelsen och varje människa av Gud har lagts under. Tanken är paradoxal, men kristendomen är ju inte dualistiskt utan snarare paradoxal, på samma gång fri och på samma gång tjänare.
14:8 ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ κυρίῳ ἀποθνήσκομεν. ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ κυρίου ἐσμέν.	8 Om vi lever, lever vi för Herren, och om vi dör, dör vi för Herren. Vare sig vi lever eller dör tillhör vi alltså Herren.	Det kan tyckas märkligt att Paulus skriver "om" här, det borde ju stå: "lever vi så lever vi för Herren". Men så står det inte. Troligen är det en språklig återkoppling till vers 7, vilket innebär att vi inte lever för vår egen skull och om vi inser det, om vi lever, så gör vi det för Herren. Det är Herren vi tillhör vare sig vi vill det eller inte. Men ordet "om" kan finnas där för Paulus var ju medveten om att alla inte levde så. Frågan handlar egentligen om vad Paulus menade i v 7 med "ingen av oss". Avsåg han alla människor eller endast "oss" som lever i tron på Kristus? Det kluriga blir det som kommer i v 9 "att härska över både döda och levande", här är ingen undantagen. Också här finns en paradox. Troligen tänkte Paulus på både ock, men det gällde särskilt de troende, för det var till dessa Paulus riktade sig. Då blir slutsatsen att Paulus främst riktar sig till de troende och deras förhållande till Herren, men samtidigt handlade det om varje människa eftersom Kristus är Herre över alla oavsett tro eller uppfattning.
14:9 εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς ἀπέθανεν καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ.	9 Ty Kristus dog och fick liv igen för att härska över både döda och levande.	Paulus egen slutsats, som han hävdar med ett bibelord från Jes 45:23 som kommer i v 11, med orden "<i>eis touto gar</i>", "till detta ty" eller på modern svenska "ty till detta (kommer)". Slutsatsen är att Kristus dog och blev levande igen vilket gjorde att han fick rätten av Gud att härska över både levande och döda och med det måste avses alla levande och alla döda som Jes 45:23 säger: "alla knän" och "alla tungor" som också kan översättas med "alla språk". Det är Jesus Kristus som är Herre. "Härska över" "<i>kyrieusä</i>" kommer från ordet "<i>kyrios</i>" "Herren" och betyder här: "vara herre, härska, regera, behärska eller styra". Ordet är en sigmatisk aorist som är en tempusform som inte finns i svenska språket. Man skulle kunna säga att ordet innebär en enskild handling i dåtid som gäller framåt, men det avgörande när man stöter på aorister är att de måste avgöras av sammanhanget, vilket ibland kan

		vara svårt att göra. I detta fall är det däremot lättare eftersom Paulus hänvisar till enskilda handlingar för en enskild person, Jesus Kristus, hans död och uppståndelse. Man skulle därför kunna översätta ordet med: "för att vara Herre över både levande och döda". Men så skriver inte Paulus, så den översättning vi har är troligen den bästa, det är så Paulus menar. "Härska över både levande och döda".
14:10 Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Θεοῦ,	10 Hur kan du då döma din broder? Eller hur kan du förakta din broder? Alla skall vi en gång stå inför Guds domstol.	Då återgår Paulus till frågan om rätten att döma sin broder. Jesus är Herre, det är Jesus som ensam är den som kan döma, vi kan det inte. Domen över varje människas liv ligger i Guds händer och Gud har lagt den domartribunen i Jesus Kristus. Därför ska vi inte döma någon vare sig den är svag eller stark, oavsett vilken övertygelse eller uppfattning den brodern än har, så har vi ingen rätt att döma. Vi ska ju alla stå inför Guds domstol. Här använder Paulus ett ord som ursprungligen användes om den plattform man gick upp till i en domstol, först i domstolen på Pnyxhöjden i Aten som sedermera kom att användas för domstolar och tribunaler i allmänhet.
14:11 γέγραπται γάρ· ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος,* ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ* καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ.	11 Ty det är skrivet: <i>Så sant jag lever, säger Herren, för mig skall alla knän böjas, och alla tungor skall prisas Gud.</i>	Så stryker Paulus under med ett bibelord från Jes 45:23 som han ofta gör när han vill stryka under något eller fastställa något. Paulus är en god fd farisé med uppfattningen att varje ord finns där i enlighet med Guds vilja. Eller som han skriver i 2 Tim 3:16: "Varje bok i skriften är inspirerad av Gud." Här står det "alla" utan undantag och även om Paulus talar till sina medkristna syskon i Herren så pekar valet av detta bibelord att Paulus talar om både ock. Att inte döma någon gäller alla människor och då kanske främst de troende. Att Jesus är Herre gäller alla människor, också här främst de troende. Men att det handlar om alla människor finns det inget tvivel om eftersom Paulus väljer att sätta punkt i debatten med detta bibelord från Jes.
14:12 ἄρα [οὖν] ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει [τῷ Θεῷ].	12 Alltså skall var och en av oss avlägga räkenskap inför Gud.	Men han gör också en liten utläggning som han sedan fortsätter med i kommande versar. Troligen avslutas versen med "räkenskap" orden om "inför Gud" är nog senare tillägg för att förtydliga det Paulus menar. Det här blir en slutsats av att om vi tillhör Herren både i liv och död, då är det inför honom vi ska avlägga räkenskap. ordet "räkenskap" står inte här som en synonym för "dom" utan kommer av ordet "<i>logos</i>" som betyder ord eller talan i detta sammanhang. Möjligen tänker Paulus i juridiska termer. Gud är trofast och rättvis, Gud kommer att låta oss få komma till tals inför domen. Vi ser detta i Jesu liknelse i Matt 25:31-46 där de rättfärdiga som de orättfärdiga får komma till tals. I den liknelsen sägs det inte om det kommer att ha

		betydelse för domen, men rätten att få försvara sig tillhör Guds rättvisa.
	<i>Hänsyn till de svaga</i>	
14:13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν· ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον.	13 Låt oss därför inte längre döma varandra. I stället skall ni se till att ni inte kommer någon broder att snava eller falla.	När det gäller dom använder Paulus inte samma ord i denna vers som han använde om Guds dom "logos". Här är det ordet "krino" som används, "döma", "bedöma", "fälla dom". Det här är helt medvetet skrivet från Paulus sida. Vi dömer ju lätt varandra utan att höra oss för hos dem vi dömer, utan att låta de komma till tals. Det här vill Paulus åter igen påminna om liksom han skrev redan i kap 2:1 och i tidigare v 10 i detta kapitel. Paulus skriver ordet "mallon" som betyder "i stället för" och i grundtexten står det "istället för att döma ska ni se till...". Med de orden ser vi att Paulus verkligen vill trycka på att vi aldrig ska döma varandra. Vi ska istället se till att vår broder inte faller "skandalon" är ordet som vi har i ordet "skandal". Ordet kommer från den pinne man placerade i en snara som betet var fäst på. I grekiskan användes ordet bokstavligt medan det bibliska språket har en mer bildlik betydelse.
14:14 οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτοῦ, εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν.	14 I min tro på herren Jesus vet jag fullt och fast att ingenting är orent i sig självt, men den som betraktar det som orent, för honom är det orent.	Här återkommer Paulus till det här med mat som han tagit upp i v 2-3. Han hänvisar till Herren och det kan innebära att han fått en uppenbarelse om detta själv eller så tar han upp det som Petrus fick vara med om i Apg 10:9-16. Det är oerhört att den fd farisén skriver om det här när judarnas lag var så tydlig när det gällde vad man fick äta och dricka. Paulus lägger inte ut det här så tydligt i sina brev, men tanken kan ha varit att vi genom Jesus Kristus nu har återgått till den skapelsevunna situationen. Lagen blev ju given, som Jesus säger, för judarnas "hårda hjärtans skull" Matt 19:8 och nu har det, genom Jesus Kristus, återgått till att allt som är skapat av Gud tillhör Gud och därmed inte längre ligger under lagens krav. "Vad Gud gjorde till rent ska du inte göra till orent" Apg 10:15. Men Paulus gör samma undantag här som i v 2-3. För den som betraktar något som orent, är det orent enbart för den personen, vi har inte rätt att döma. I vår tid innebär det att för dem som av någon anledning inte vill äta kött, är det ok. Vi ska inte tvinga på någon att äta kött bara för att det enligt Gud är tillåtet att äta kött. Här handlar det om att inte döma.
14:15 εἰ γὰρ διὰ βρώμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς· μὴ τῷ βρώματί σου ἐκείνον ἀπόλλυε ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανεν.	15 Om du sårar din broder med vad du äter, då lever du inte längre efter kärlekens bud. Låt inte din mat bringa den i fördärvet som Kristus dog för.	Vi behöver ta hänsyn till varandra, det är vad Paulus säger. Kärlekens bud om att vi ska älska våra medmänniskor som oss själv, måste vara regel. M a o om du bjuder till middag med kött och någon är vegetarian, tvinga då inte alla att äta köttet, utan gör en särskild rätt till den som är vegetarian.

		Samtidigt innebär inte detta hänsyn att alla ska äta vegetabiliskt bara för att en är vegetarian.
14:16 μή βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν.	16 Se till att man inte talar illa om det goda som är ert.	Men kärlekens hänsyn gäller rakt av och tydligen kunde det uppstå skiljaktigheter när det gäller mat i Rom. Den här hänsynen till enskilda personer kanske inte uppskattades och ledde till förtal inom som utifrån församlingen. Hur man löser denna klurighet går inte Paulus in på utan manar mer till försiktighet. Det goda vi gör med hänsyn till de svaga i tron behöver inte basuneras ut.
14:17 οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βρώσις καὶ πόσις ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἁγίῳ·	17 Ty Guds rike är inte mat och dryck utan rättfärdighet och frid och glädje i den heliga anden.	Det är inte mat och dryck som är det väsentliga. Paulus skriver ett tydligt nej i början. Det är rättfärdigheten genom tron på Jesus Kristus, Guds frid och glädjen i den helige Ande som är det väsentliga i alla lägen.
14:18 ὁ γὰρ ἐν τούτῳ δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ θεῷ καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις.	18 Den som tjänar Kristus på det sättet behagar Gud och blir uppskattad av människor.	Det är inte med mat och dryck och hur vi förhåller oss till detta som tjänandet i Kristus handlar om. Vi ska tjäna genom rättfärdighet, frid och glädjen i den helige Ande samtidigt som vi förhåller oss till mat och dryck. Inte så att vi inte kan äta och dricka vad som helst, utan tar hänsyn till hur våra medmänniskor förhåller sig till mat och dryck. Paulus återkommer hela tiden till frågan om mat och dryck och vill försöka vända på frågan hela tiden på olika sätt. Förhållande till Kristus är alltid det främsta och det ska styras av vår tro, stark som svag. Det är genom att sätta tron främst som är det som behagar Gud, att Kristus får komma först i våra liv.
14:19 Ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους.	19 Låt oss därför sträva efter det som gagnar friden och bygger upp gemenskapen.	Paulus börjar med ordet "ara", som är en partikel som bestäms av det som följer. Kan här översättas med ordet "alltså" eller "därför". En uppmaning till vad vi istället ska göra och egentligen en upprepning av v 17. Det Paulus är ute efter är att det inte ska uppstå bråk i församlingen om vad man äter och dricker och om vad var och en anser om vilken mat eller dryck man får äta, dricka eller inte får det. Här handlar det om att vara klok och respektfull. Det handlar om att ta hänsyn så att friden och gemenskapen i församlingen inte blir skadad eller att någon enskild blir satt utanför på en åsikt eller uppfattning när det gäller mat och dryck. I vår tid kan det här också handla om politiska uppfattningar som egentligen handlar om samma sak. Vi får ha våra egna politiska uppfattningar, men inte ge uttryck för dem på så sätt att de kan skada gemenskapen och friden i församlingen. Man skulle kunna säga att om den politiska uppfattningen, vilken den än är, ställer sig före tron på Kristus, liksom synen på mat och dryck, då är det något man som person får förhålla sig till och inte ge uttryck för om det skulle visa sig skada den frid och gemenskap

		som finns i församlingen. Paulus gör alltså en åtskillnad på vad som är personligt och vad som är gemensamt, här i fråga om mat och dryck.
14:20 μὴ ἕνεκεν βρώματος κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ. πάντα μὲν καθάρá, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι.	20 Riv inte ner Guds verk för matens skull. Allt är rent men är inte bra för den som äter och kommer på fall.	Här skriver Paulus också tydligt ett nej som han börjar med. Även om all mat är ren, enligt budskapet från Kristus, så kan det göra att om någon inte anser att någon viss maträtt, som kött, kan ätas, så bör man ta hänsyn till det. Vad Paulus egentligen skriver är att om man tvingar någon att äta en maträtt som strider mot dennes personliga syn på om hon kan äta den eller om hon betraktar maten som oren, ska man inte tvinga den här personen att ändå äta det, utan ta hänsyn. Det här ska göras för att den här personen inte ska komma på fall. Här använder Paulus inte ordet <i>"skandalon"</i> , utan ordet <i>"poskommatos"</i> som betyder "ta anstöt".
14:21 καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει.	21 Det är bra att avstå från kött och vin och annat som blir en stötesten för din broder.	Tydligen var frågan om mat och dryck allvarlig i Roms församling, så Paulus ger ändå ett råd. "Avstå hellre". Om man själv inte har några problem med vad man äter, men någon annan har ett sådant problem, så kan man lika gärna avstå för den andres skull. Det är viktigare att tron och friden kan bevaras.
14:22 σὺ πίστιν [ἧν] ἔχεις κατὰ σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει.	22 Låt din egen tro vara en sak mellan dig och Gud. Salig den som inte behöver döma sig själv för det val han träffar.	Här pekar Paulus på en sak som kanske är viktigare än man tror. Tron är en sak mellan mig och Gud. Jag kan aldrig tvinga på någon min tro, den är en ensak. Samtidigt är vi uppmanade att förkunna och missionera. Så är det, men inte ens Jesus Kristus tvingade någonsin på någon att tro. När den rike ynglingen kom till Jesus och frågade vad han skulle göra för att få evigt liv, svarade Jesus. Men den rike ynglingen ville inte och Jesus lät honom gå. Det här är grundläggande i den kristna missionen. Tron är en ensak mellan var och en och Gud. Vi kan dela den med varandra och ska göra så, men aldrig tvinga på någon att de måste tro, det är en sak mellan dem och Gud. På så sätt är tron alltid personlig liksom den är allmän. Kan vara lite svårt att inse skillnaden, men för Paulus var det inget problem. Att man tror på Jesus Kristus är personligt, men hur tron ser ut och vad den innehåller är inte endast personligt utan en lära att hålla sig till för att den personliga tron ska få ett innehåll som stämmer med Guds syften. Det var ju för att ge den personliga tron innehåll och sanning som Paulus skriver alla sina brev och som vi har evangeliet och hela Bibeln som rättesnöre. Tror gör vi ju alla, det är vem vi tror på och hur tron ser ut som är både personligt och allmänt.
14:23 ὁ δὲ διακρινόμενος ἂν φάγη κατακέκριται, ὅτι	23 Men den som äter fast han hyser betänkligheter är dömd därför att han inte	För även om tron har betydelse för ens personliga tro och förhållande till Gud, så har tron också betydelse för hur vi lever och verkar i vår tro. Det

οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν.	handlar i tro. Allt som inte sker i tro är synd.	kan vara lite svårt att förstå vad Paulus menar här. I v 5 talar Paulus om att vi ska vara fasta i vår övertygelse. Men här använder han ett annat ord "<i>diakrinomenos</i>". Ordet "<i>krinon</i>" betyder dom och "<i>dia</i>" är en preposition som betyder "genom". "Att göra åtskillnad". I klassisk grekiska används ordet för att åtskilja, pröva, avgöra eller fälla en dom, men i NT används ordet mer för att "göra åtskillnad". Det handlar helt enkelt om att göra något tvärtemot vad man själv är övertygad om. Hyckleri skulle vi väl kalla det idag. Säger man att man är vegetarian, men ändå äter kött, så visar man att man inte är att lita på. Man säger en sak, men gör något annat. Tron hör samman med sanningen. Hyckleri ska inte finnas i tron och på så sätt är hyckleri en synd, egentligen en lögn som inte hör till Guds sannings väsen.
---	---	---